

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

IT-SÄKERHET 2023

Allmänhetens beteenden och inställningar till frågor som rör IT-säkerhet.

Genomförd av Attityd i Karlstad AB på uppdrag av MSB.

Slutrapport 2023-09-26

attityd

BAKGRUND OCH SYFTE

Inför årets Informationssäkerhetsmånad, Tänk säkert, har Attityd på uppdrag av MSB genomfört en webbaserad enkätundersökning för att undersöka allmänhetens beteenden och inställningar till frågor som rör IT-säkerhet. Mätningen är en uppföljande mätning med resultatjämförelser för åren 2019-2023.

Syftet med undersökningen är att kartlägga allmänhetens beteenden och inställningar inom området IT-säkerhet samt jämföra resultaten över tid.

GENOMFÖRANDE

Metod:

Undersökningen är genomförd som en webbenkät i Norstats webbpanel.

Målgrupp:

Undersökningspopulationen är boende i Sverige 18-79 år.

Antal svar/riksrepresentativt:

Totalt har 554 personer svarat på årets undersökning. Urvalet är gjort riksrepresentativt på ålder, kön och region. Undersökningen har stratifierats på geografi, kön och ålder för en riksrepresentativ fördelning. Resultatet har sedan viktats utifrån ålder och kön för att exakt motsvara fördelningen i riket.

Datainsamlingsperiod:

Svaren har samlats in under perioden 5-15 september 2023.

Rapportering:

Resultatet redovisas i diagramform och signifikanta skillnader mellan demografiska grupper redovisas i tabellbilaga. Statistiskt signifikanta skillnader mellan 2022 och 2023 samt mellan kön kommenteras i anslutning till respektive diagram.

OM ATTITYD

Attityd grundades 1995. Vår vision är att genomföra undersökningar, utvärderingar och analyser som leder till verksamhetsutveckling och bättre beslut. Vi genomför uppdrag i offentlig, privat och ideell sektor.

Vi drivs av övertygelsen att verksamheter fattar bättre beslut om de tar in fler perspektiv i sitt beslutsunderlag. Genom vår erfarenhet, kompetens, metoder och verktyg kan vi göra skillnad för våra kunder och bidra till verksamhetsutveckling och bättre beslut.

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

SAMMANFATTNING

Sammanfattning 2023

IT-relaterad brottslighet

- 23% uppger att de har blivit utsatta för någon typ av IT-relaterad brottslighet.
- 33% uppger att de är oroliga för att bli utsatta för IT-relaterad brottslighet. Andelen ganska eller mycket oroad har ökat från 30% 2022 till 33% 2023.
- 48% uppger att de under det senaste året har upplevt en ökad oro för IT-relaterad brottslighet. Det är signifikant fler jämfört med 43% 2022. Fler kvinnor (52%) än män (43%) upplever en ökad oro.

Mobiltelefon

- 93% skyddar sin mobiltelefon med skärmlås.
- 76% tänker efter vilka appar som laddas ner i mobilen. Fler män (81%) än kvinnor (71%) tänker efter vilka app:ar de laddar ner.
- 29% reflekterar sällan över om appar kan påverka säkerheten.
- 52% tar bort appar de inte längre använder. Skillnaden i svar mellan 2022 och 2023 är signifikant.

Lösenordshantering

- 34% använder lösenordshanterare. Andelen som använder lösenordshanterare har ökat från 31% 2022 till 34% 2023. Fler kvinnor (13%) än män (5%) svarar att de inte vet om de använder en lösenordshanterare.
- Vanligast (60%) är att formulera lösenord som en kombination av bokstäver och siffror. 35% inkluderar komplicerade tecken och 24% använder teckenserier. Fler män (40%) än kvinnor (31%) uppger att de inkluderar komplicerade tecken när de formulerar sina lösenord.
- 67% anser sig ha god kännedom om hur lösenord skyddas. Fler män (75%) än kvinnor (58%) anser att de har god kännedom om hur de skyddar sina lösenord.
- 55% anser sig göra tillräckligt för att skydda sina lösenord. Fler män (64%) än kvinnor (48%) anser att de gör tillräckligt för att skydda sina lösenord.
- 76% uppger sig ha god kännedom om riskerna i att lösenord kan hamna i orätta händer. Fler män (80%) än kvinnor (71%) anser att de har god kännedom.
- 37% känner oro över att någon obehörig ska komma åt deras lösenord, 45% av dessa har förändrat sitt beteende på nätet till följd av oron.

Sammanfattning 2023

E-legitimation

- 82% uppger sig ha god kännedom om säker e-legitimationshantering.
- 95% instämmer med att de alltid kontrollerar vem de identifierar sig mot.
- 33% uppger att de känner en oro för att någon obehörig ska komma åt deras e-legitimation, varav 23% av dessa har förändrat sin hantering av e-legitimation till följd av oron. Fler kvinnor (36%) än män (28%) känner sig oroliga, däremot uppger fler män (30%) än kvinnor (19%) att deras oro har gjort att de har förändrat sin hantering av sin e-legitimation.
- 82% legitimerar sig med e-legitimation vid betalning på nätet.
- 4% uppger att de skulle legitimera sig med e-legitimation om en vän kontaktar dem och ber dem göra det. Fler män (5%) än kvinnor (2%) uppger att de skulle legitimera sig.
- 79% uppger att de använder e-legitimation för identifiering om de själva ringt upp banken. Däremot uppger endast 3% att de identifierar sig med e-legitimation om banken oväntat ringer upp dem. Fler män (5%) än kvinnor (2%) uppger att de skulle identifiera sig om banken oväntat ringer dem och begär en identifikation.

Dator/mejlanvändning

- 54% uppger att de inte låter andra använda deras mobiltelefon, dator eller läsplatta utan att själv ha uppsikt. Fler män (60%) än kvinnor (49%) instämmer med det. Fler kvinnor (44%) än män (32%) uppger att de låter sina barn eller andra anhöriga använda sin mobiltelefon, dator eller läsplatta utan uppsikt.
- När en länk mottas i ett mejl eller sms från vänner uppger 63% att de alltid tvekar och klickar först efter att ha försäkrat sig om att länken är pålitlig.
- När en länk mottas i ett mejl eller sms från ett företag man känner till, ens bank eller en myndighet, uppger 62% att de alltid tvekar och klickar först efter att ha försäkrat sig om att länken är pålitlig. Fler män (4%) än kvinnor (1%) klickar direkt på länken. Det är fler (26%) i årets undersökning, som uppger att de aldrig klickar på länkar i mejl och sms, jämfört med 2022 (20%).
- 34% uppger att de aldrig sparar sina kortuppgifter hos webbutiker när de handlar på nätet, medan 7% uppger att de oftast eller alltid gör det.
- 54% uppger att det inte är någon större skillnad när det gäller deras digitala närvaro under det senaste året. Andelen som uppger att det inte är någon större skillnad har ökat från 43% 2022 till 54% 2023. Under 2021 ökade den digitala närvaron markant när det gäller videosamtal, nätsurfande och näthandel. Därefter ser vi en tillbakagående trend, framför allt vad gäller videosamtalen med såväl jobbet som familj och vänner.

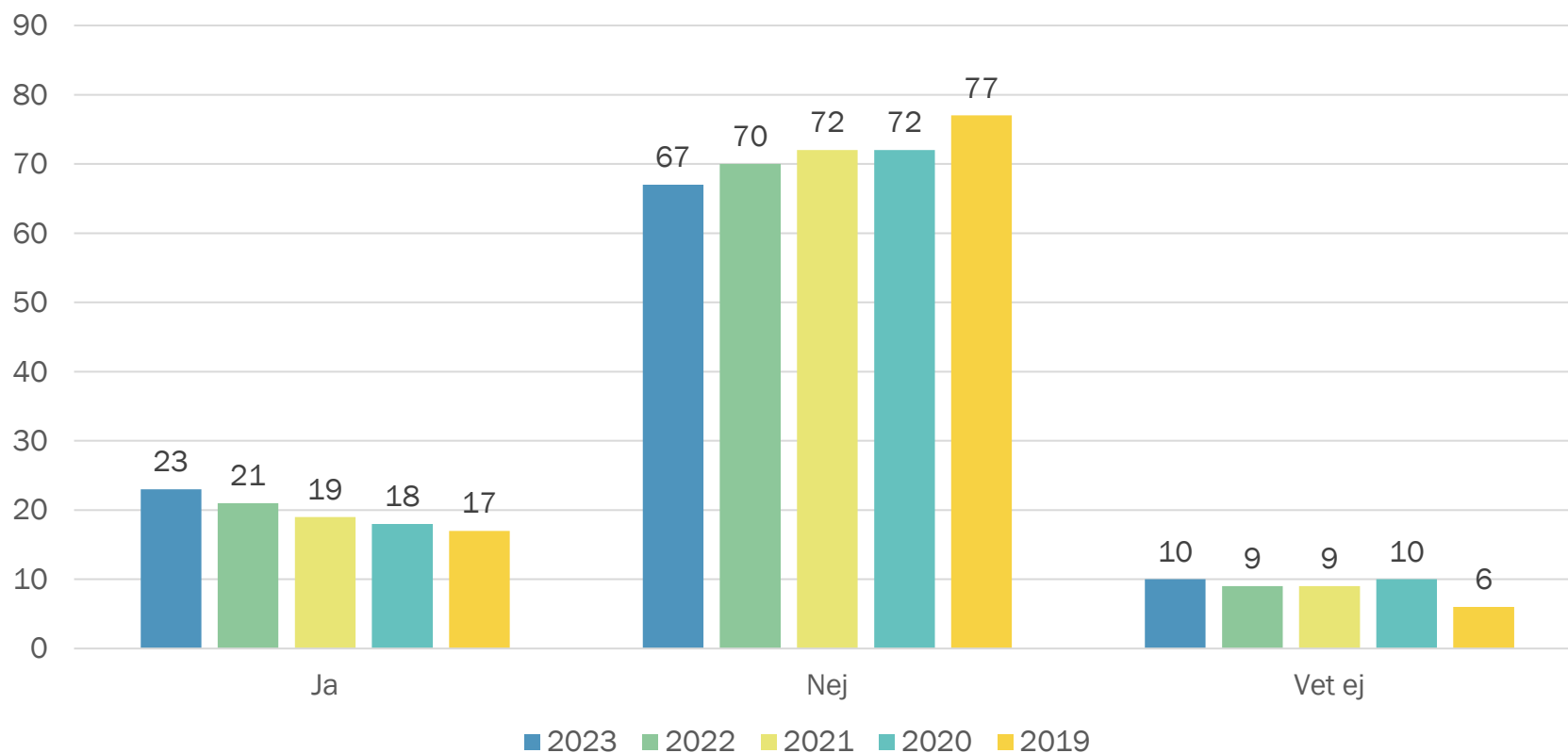

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

RESULTAT

IT-RELATERAD BROTTSLIGHET

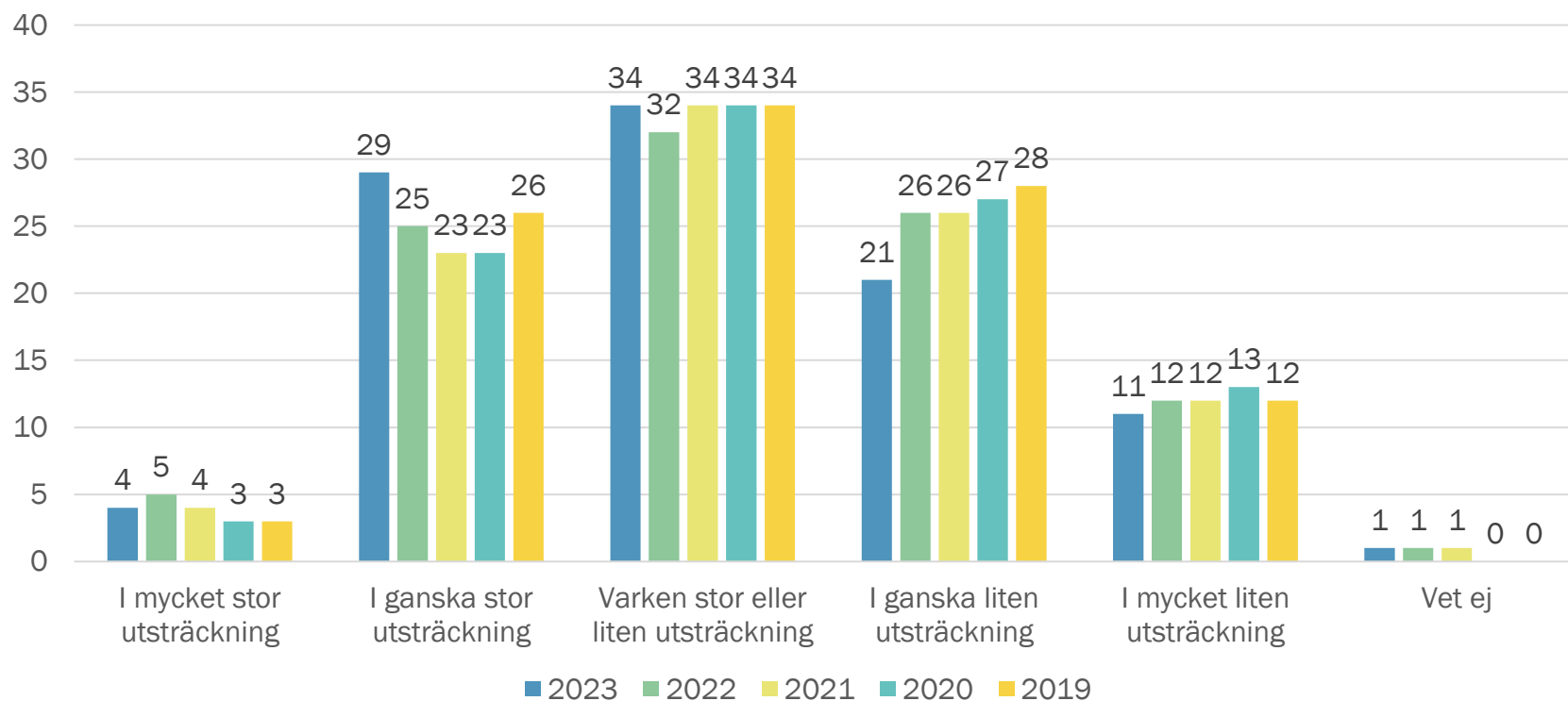
Har du blivit utsatt för någon typ av IT-relaterad brottslighet?

23% svarar att de har blivit utsatta för någon typ av IT-relaterad brottslighet.

IT-RELATERAD BROTTSLIGHET

I vilken utsträckning oroar du dig för att du ska bli utsatt för IT-relaterad brottslighet?

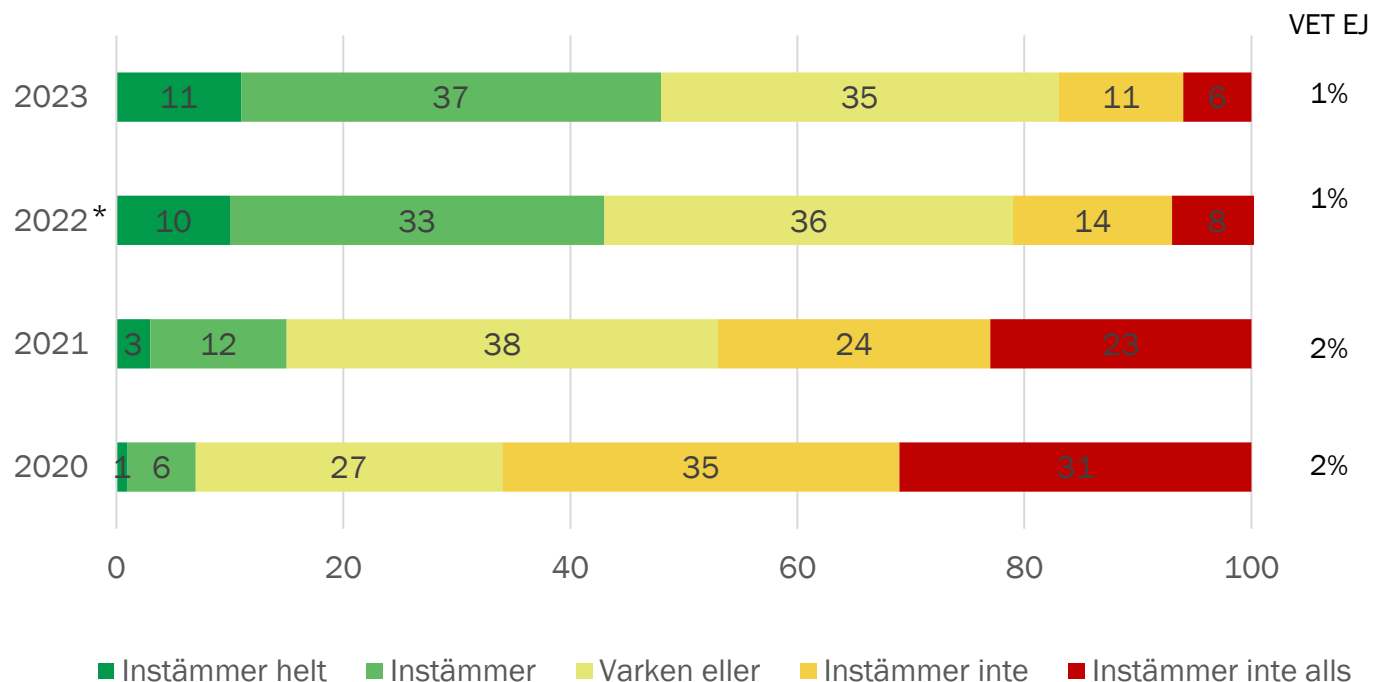
n=554

33% uppger att de i mycket eller ganska stor utsträckning är oroliga för att bli utsatta för IT-relaterad brottslighet.

Skillnader mellan åren 2022/2023:
Andelen oroliga i ganska stor utsträckning har ökat signifikant från 25% till 29%.

IT-RELATERAD BROTTSLIGHET

Min oro för att utsättas för IT-relaterad brottslighet har ökat under det senaste året *

n=554

* Notera att frågeformuleringen gjordes om 2022. Innan dess var frågan kopplad till covid-19 med formuleringen: Min oro för att utsättas för IT-relaterad brottslighet har ökat till följd av rådande situation med Covid-19?

Skillnader mellan åren 2022/2023:
48% uppger att deras oro för att utsättas för IT-relaterad brottslighet har ökat under det senaste året. Det är signifikant fler jämfört med 43% år 2022.

Skillnader kön:
Fler kvinnor (52%) än män (43%) upplever att deras oro för att utsättas för IT-relaterad brottslighet har ökat under det senaste året.

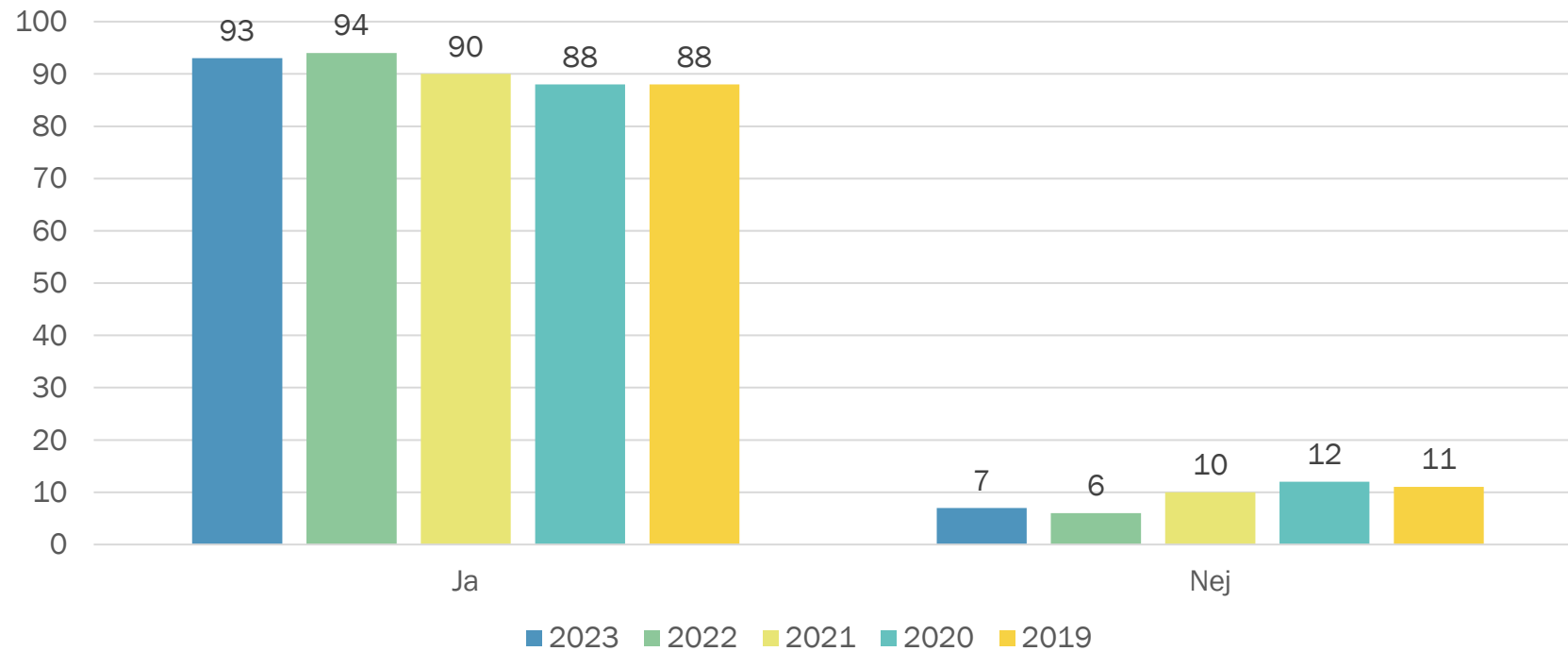

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

SÄKERHET MOBILTELEFON

SÄKERHET - MOBILTELEFON

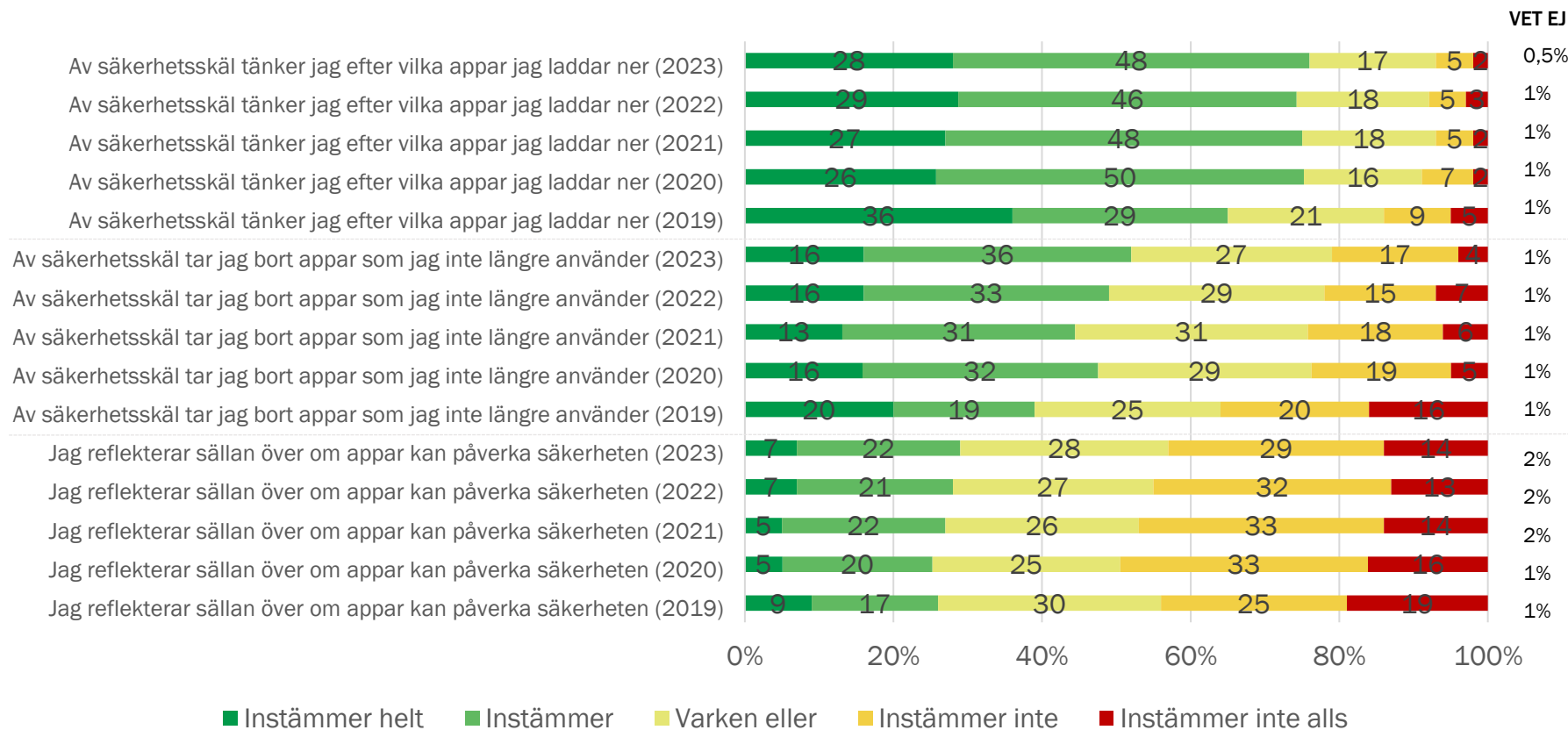
Skyddar du din mobiltelefon med skärmlås till exempel med sifferkod, fingeravtryck, grafiskt lösenord eller ansiktsigenkänning?

93% skyddar sin mobiltelefon med skärmlås.

SÄKERHET - MOBILTELEFON

Hur väl stämmer följande påståenden avseende din mobiltelefon?

n=554

76% instämmer med att de av säkerhetsskäl tänker efter vilka app:ar de laddar ner.

52% tar bort app:ar som de inte längre använder. Skillnaden i svar mellan 2022 och 2023 är signifikant.

29% reflekterar över om app:ar kan påverka säkerheten i mobiltelefonen.

Skillnader kön:

Fler män (81%) än kvinnor (71%) instämmer med att de tänker efter vilka app:ar de laddar ner.

Fler män (50%) än kvinnor (37%) instämmer inte med att de sällan reflekterar över om app:ar kan påverka säkerheten.

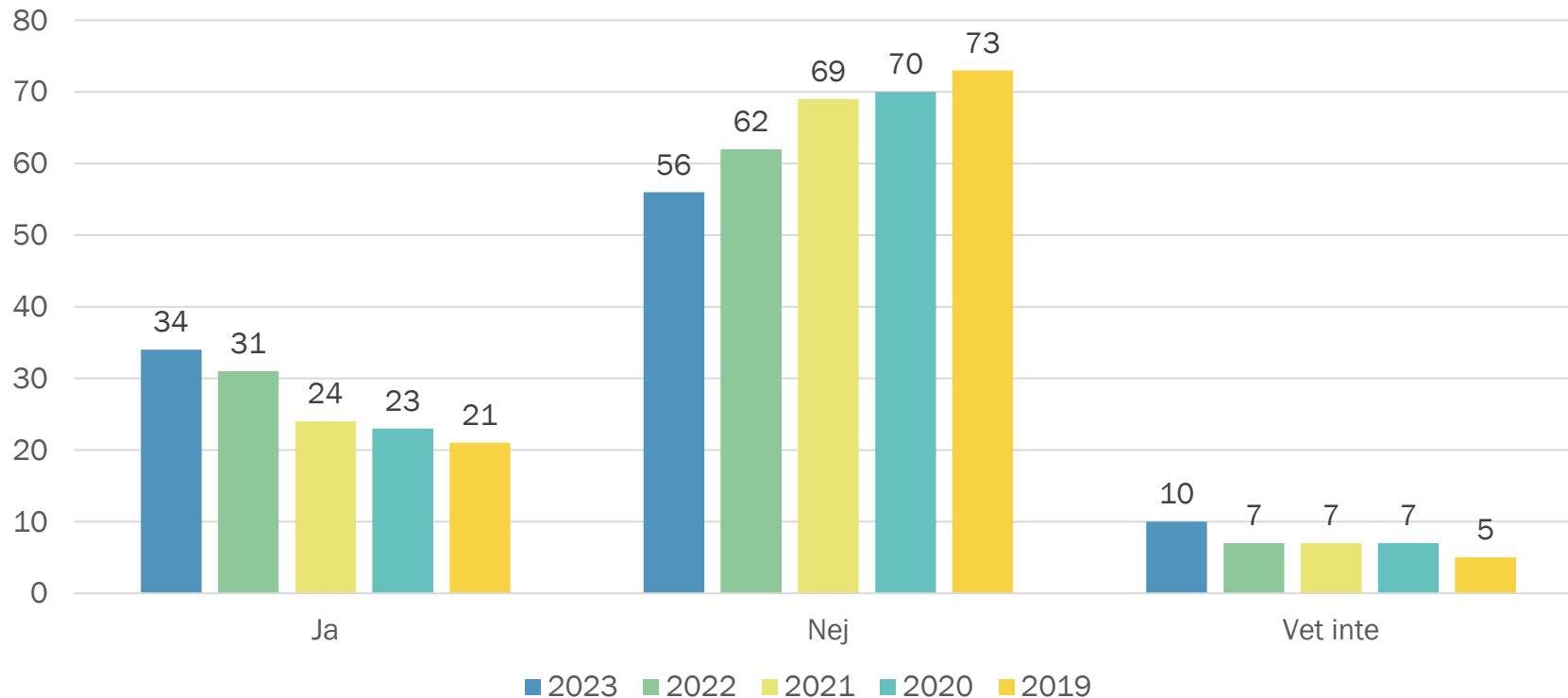

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

LÖSENORDSHANTERING & E-LEGITIMATION

LÖSENORDSHANTERING

Använder du lösenordshanterare?

n=554

34% använder lösenordshanterare.

Skillnader mellan åren 2022/2023:

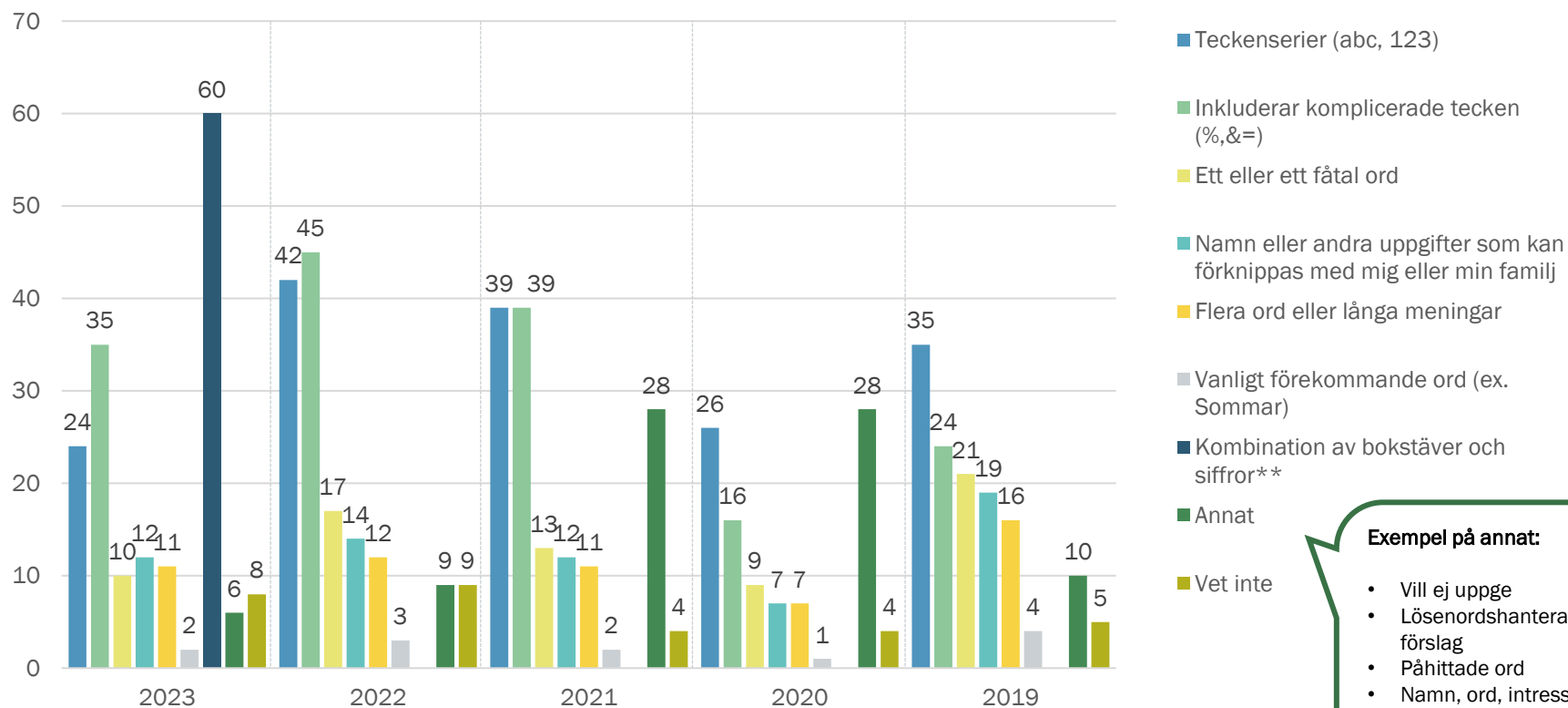
Andelen som använder lösenordshanterare har ökat från 31% till 34%.

Skillnader kön:

Fler kvinnor (13%) än män (5%) svarar att de inte vet om de använder en lösenordshanterare.

LÖSENORDSHANTERING

Hur brukar du formulera dina lösenord?*

n=554

*Frågan var 2019 en flervalsfråga, 2020 en envalsfråga och fr.o.m. 2021 återigen en flervalsfråga.

** Alternativet "Kombination av bokstäver och siffror" är nytt i årets undersökning, vilket gör att resultatet inte är direkt jämförbart med 2022 års resultat.

Vanligast är att lösenord formuleras med en kombination av bokstäver och siffror.

Notera att det svarsalternativet är nytt i årets undersökning.

Skillnader mellan åren 2022/2023:

Användandet av teckenserier och komplicerade tecken har minskat jämfört med 2022 – men i och med att ett nytt svarsalternativ lagts till medför det en osäkerhet vid resultatjämförelse mellan åren.

Skillnader kön:

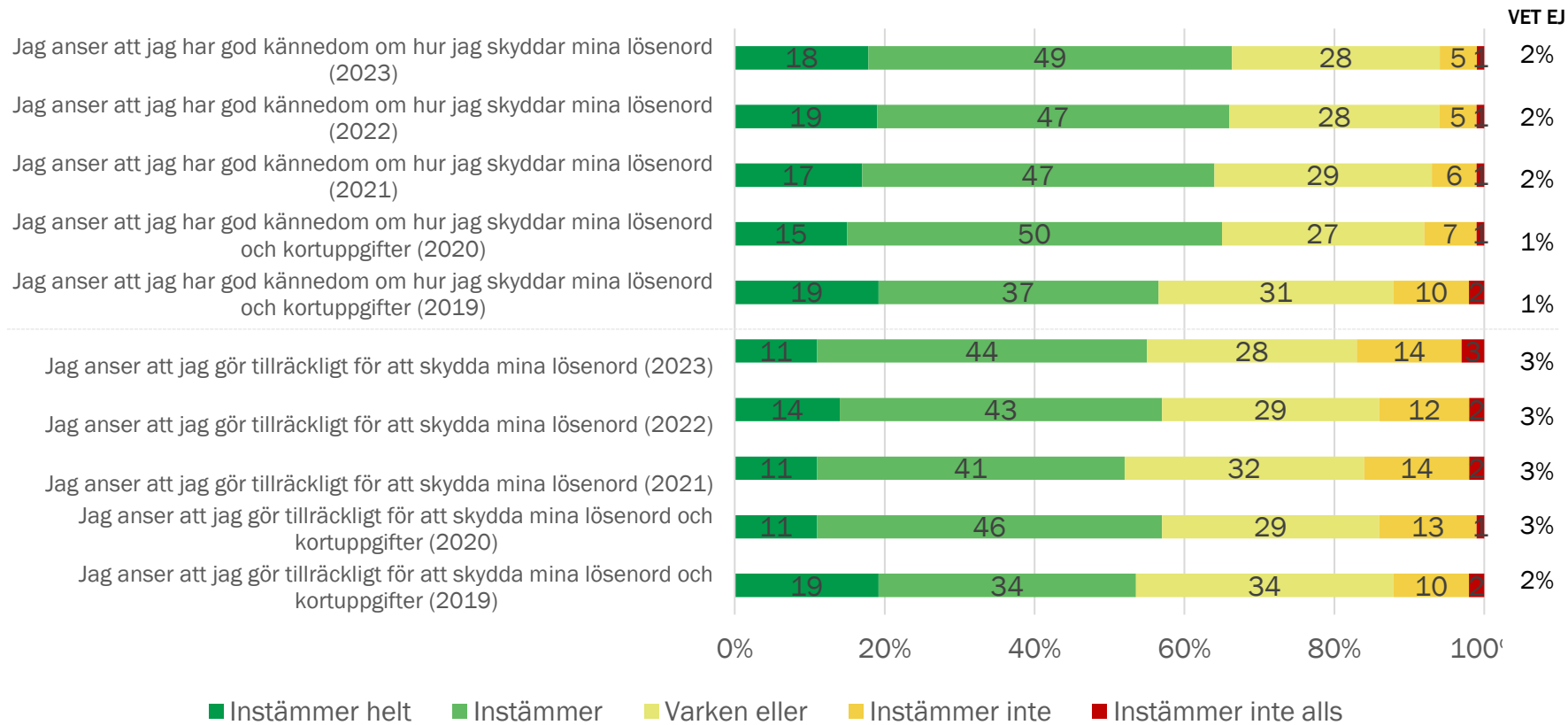
Fler män (40%) än kvinnor (31%) uppger att de brukar inkludera komplicerade tecken när de formulerar sina lösenord.

Exempel på annat:

- Vill ej uppgge
- Lösenordshanterarens förslag
- Påhittade ord
- Namn, ord, intressen som inte är förknippade med mig

LÖSENORDSHANTERING

Hur väl stämmer följande påstående angående lösenord in på dig?*

n=554

*2019 och 2020 innefattade frågan även kortuppgifter.

67% instämmer i påståendet att de har god kännedom om hur man skyddar sina lösenord.

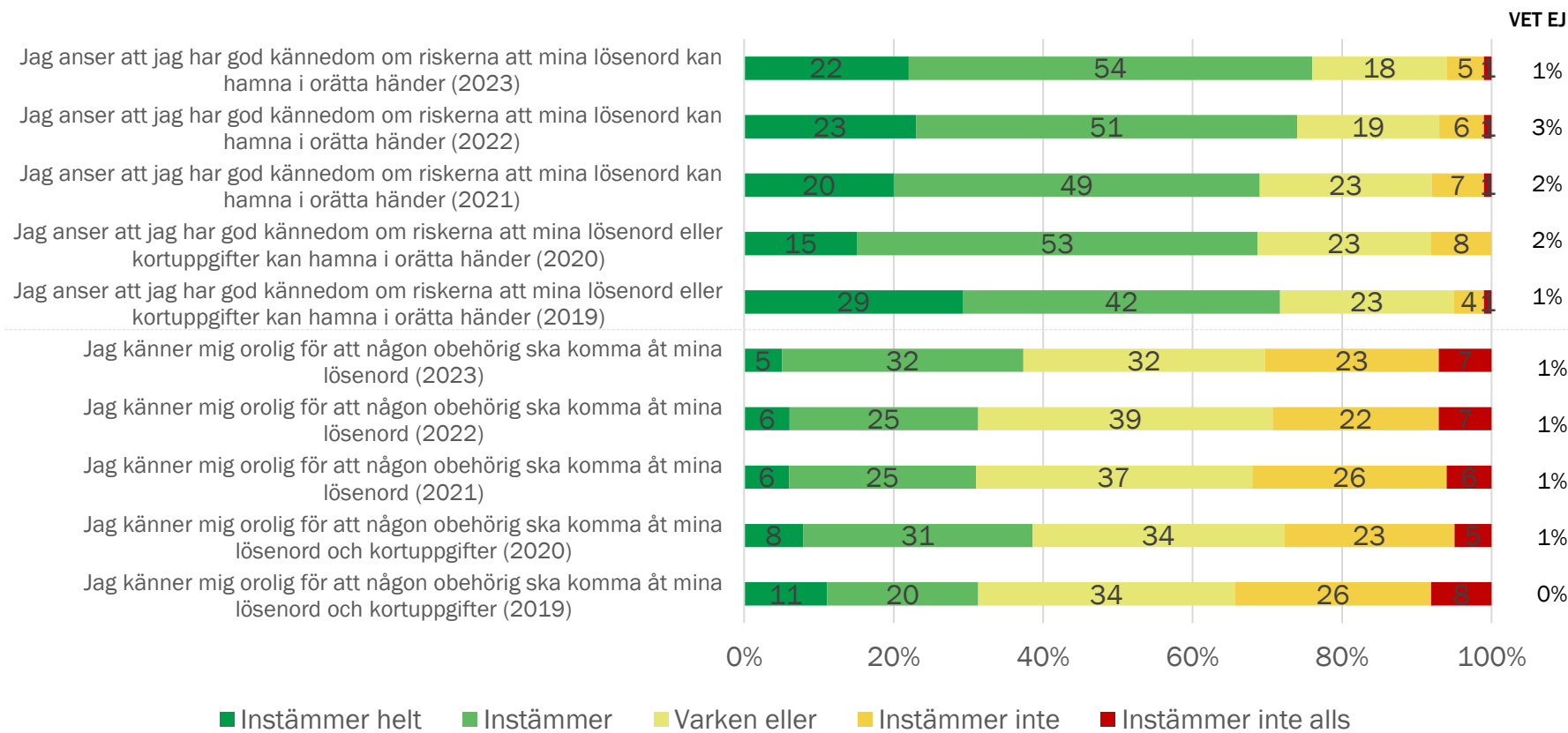
55% instämmer i påståendet att de gör tillräckligt för att skydda sina lösenord.

Skillnader kön:
Fler män (75%) än kvinnor (58%) instämmer med att de har god kännedom om hur de skyddar sina lösenord.

Fler män (64%) än kvinnor (48%) instämmer med att de anser att de gör tillräckligt för att skydda sina lösenord.

LÖSENORDSHANTERING

Hur väl stämmer följande påstående angående lösenord in på dig?*

76% uppger sig ha god kännedom om riskerna med att lösenord kan hamna i orätta händer.

37% uppger sig vara orolig över att någon obehörig kan komma åt deras lösenord.

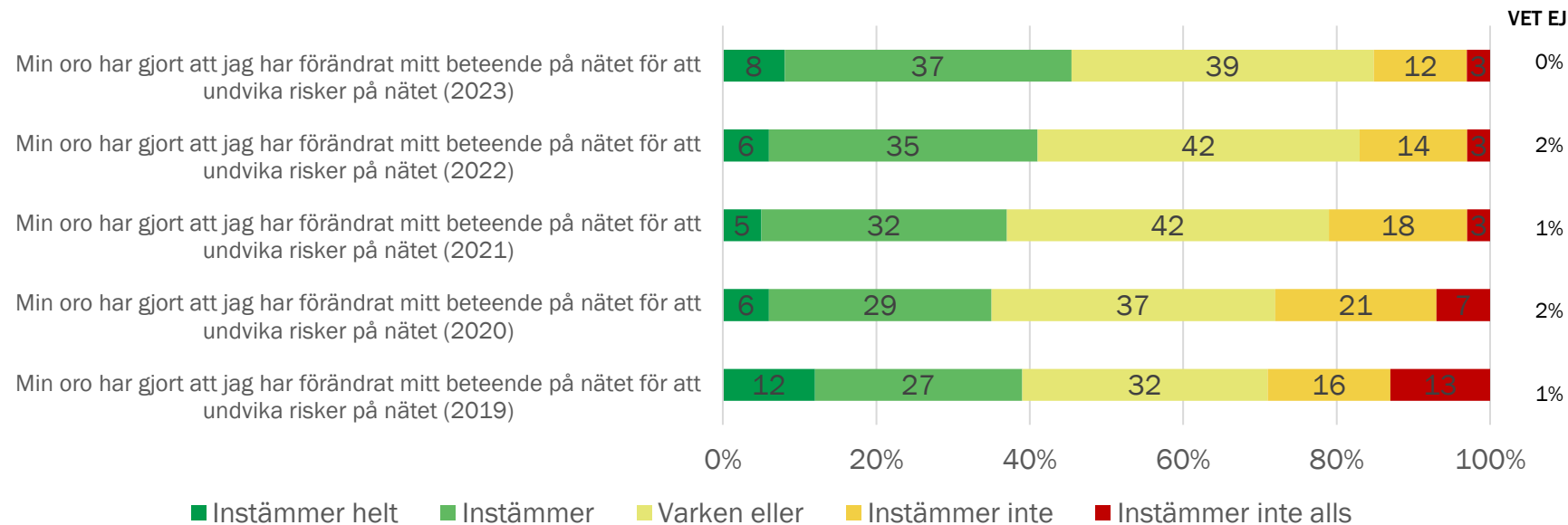
Skillnader kön:
Fler män (80%) än kvinnor (71%) instämmer med att de anser att de har god kännedom om riskerna att deras lösenord kan hamna i orätta händer.

n=554

*2019 och 2020 innefattade frågan även kortuppgifter.

LÖSENORDSHANTERING

Hur väl stämmer följande påstående angående lösenord in på dig?*

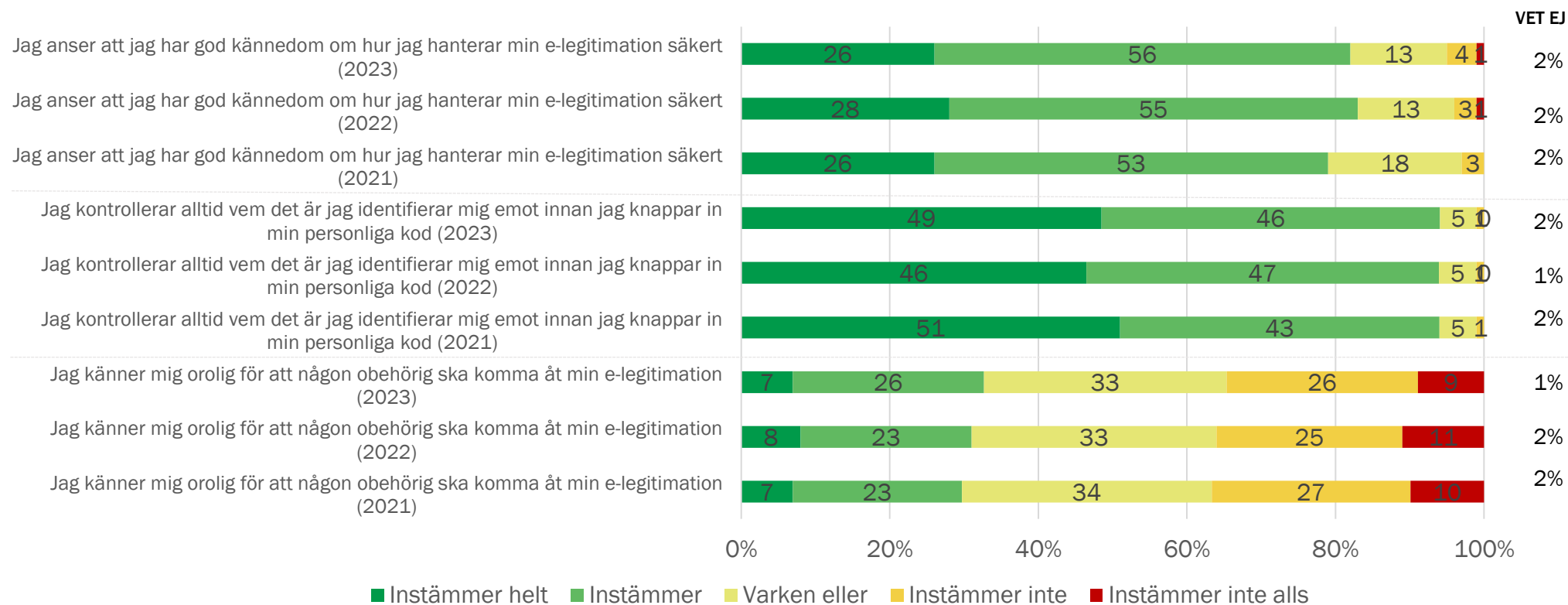
45% av respondenterna som upplever en oro att någon obehörig ska komma åt deras lösenord, instämmer med att de har förändrat sitt beteende på nätet för att undvika risker.

n=378, de som uppgett alternativ 3-5 (varken eller, instämmer, instämmer helt) på det tidigare påståendet "Jag känner mig orolig för att någon obehörig ska komma åt mina lösenord."

*2019 och 2020 innefattade frågan även kortuppgifter.

E-LEGITIMATION

Hur väl stämmer följande påståenden angående din e-legitimation?

82% instämmer med att de har god kännedom om säker e-legitimationshantering.

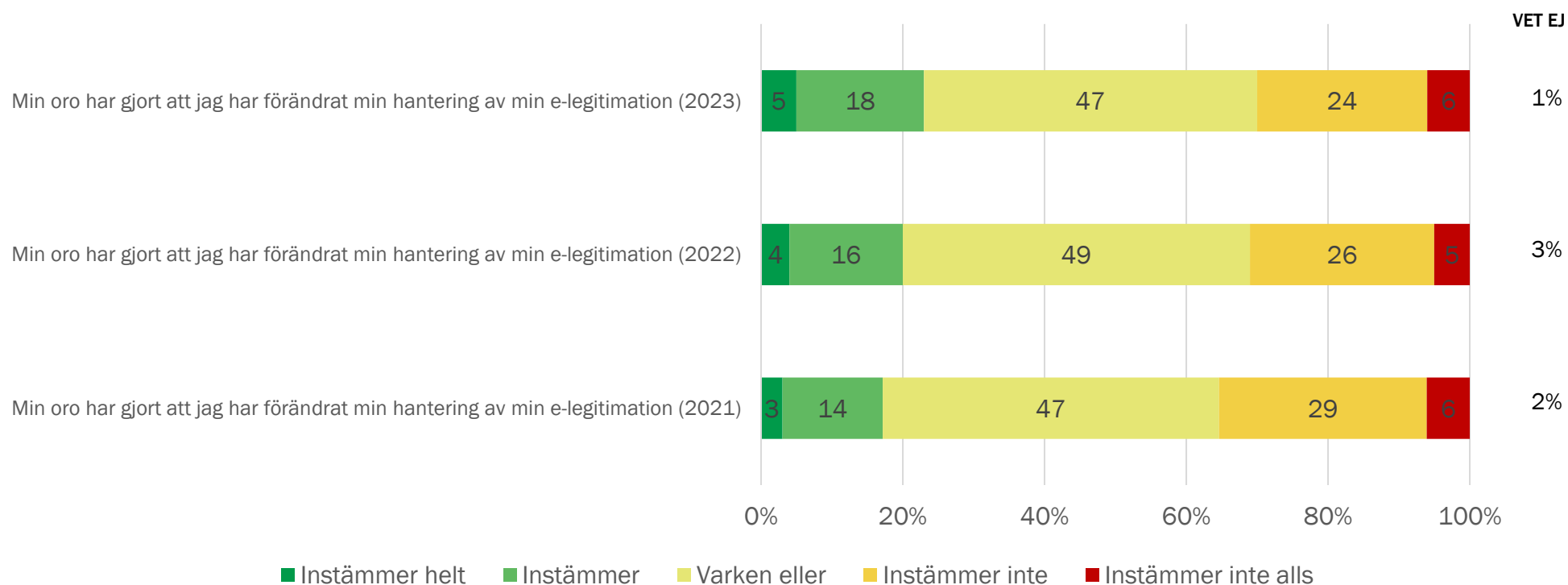
95% instämmer med att de alltid kontrollerar vem de identifierar sig mot.

33% uppger att de känner en oro för att någon obehörig ska komma åt deras e-legitimation.

Skillnader kön:
Fler kvinnor (36%) än män (28%) känner sig oroliga för att någon anhörig ska komma åt deras e-legitimation.

E-LEGITIMATION

Hur väl stämmer följande påståenden angående din e-legitimation?

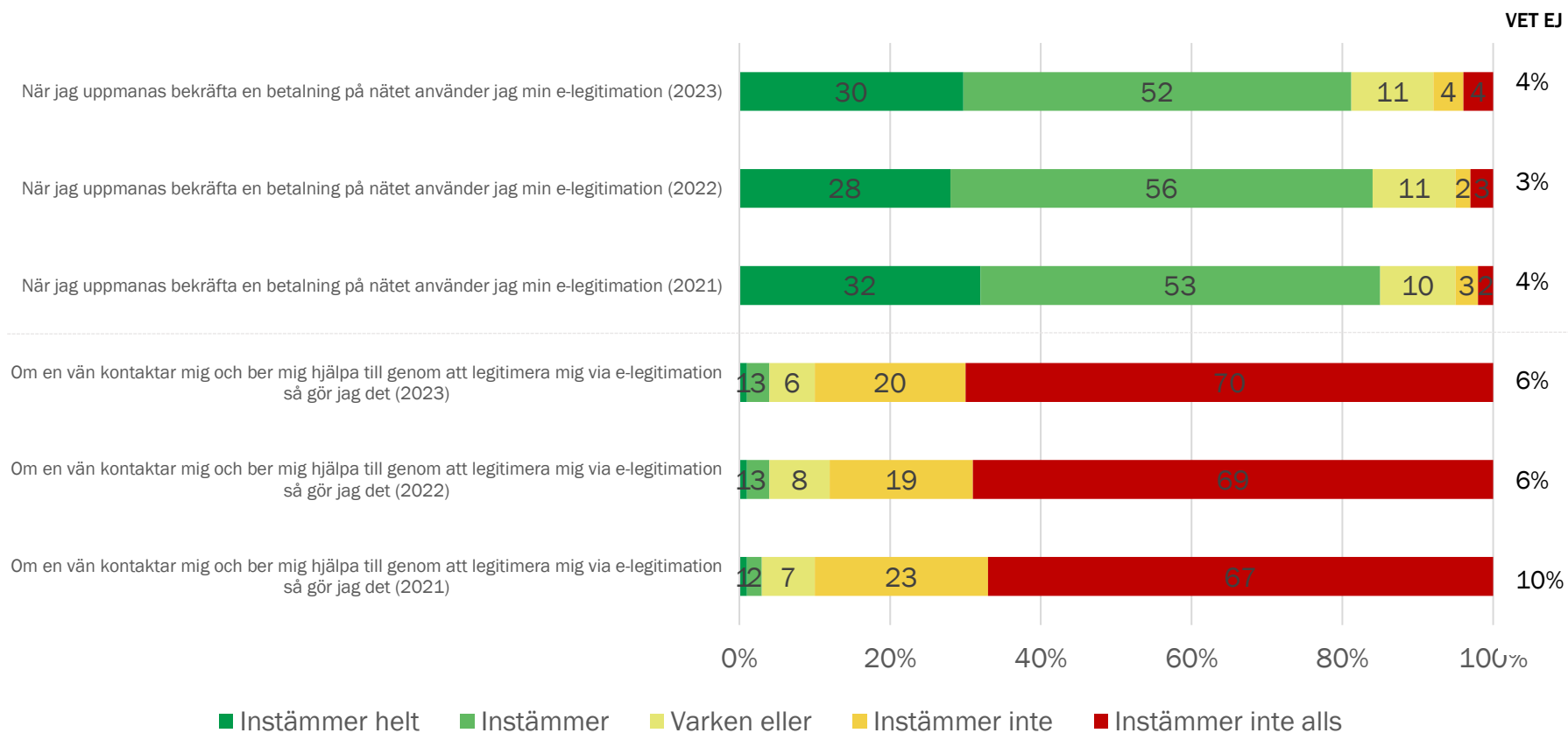
Av de respondenter som upplever en oro att någon obehörig ska komma åt deras e-legitimation instämmer 23% med att oron har förändrat deras hantering av sin e-legitimation.

Skillnader kön:
Fler män (30%) än kvinnor (19%) uppger att deras oro har gjort att de har förändrat sin hantering av sin e-legitimation.

n=353, de som uppgett alternativ 3-5 på påståendet "Jag känner mig orolig för att någon obehörig ska komma åt min e-legitimation".

E-LEGITIMATION

Hur väl stämmer följande påståenden angående din e-legitimation?

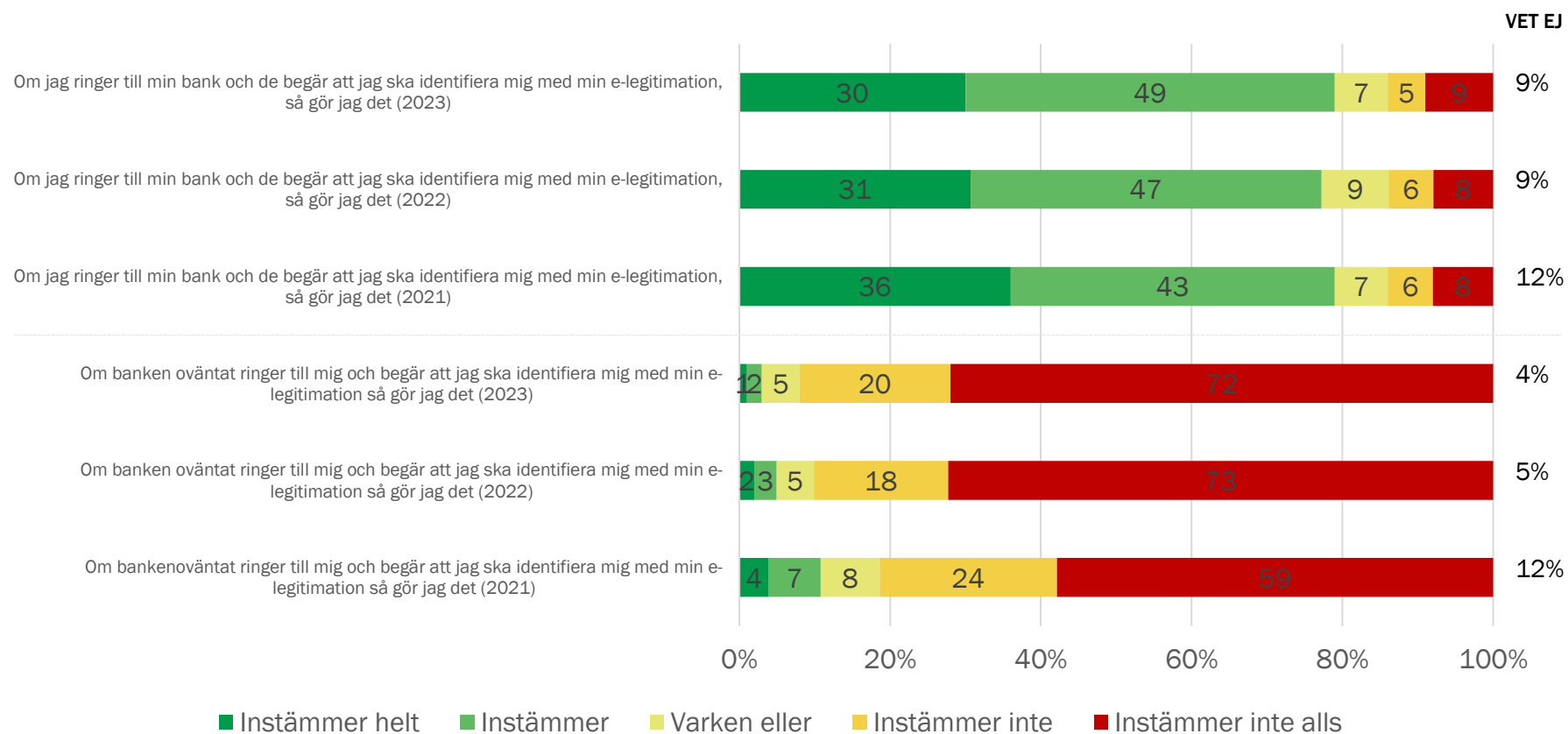
82% uppger att de bekräftar betalningar på nätet med e-legitimation.

4% uppger att de legitimerar sig med e-legitimation om en vän kontaktar dem.

Skillnader kön:
Fler män (5%) än kvinnor (2%) uppger att de skulle legitimera sig med e-legitimation om en vän kontaktar dem och ber dem hjälpa till genom att legitimera sig.

E-LEGITIMATION

Hur väl stämmer följande påståenden angående din e-legitimation?

79% uppger att de använder e-legitimation för identifiering om de själva ringt upp banken.

Endast 3% uppger att de identifierar sig med e-legitimation om banken oväntat ringer upp dem.

Skillnader kön:
Fler män (5%) än kvinnor (2%) uppger att de skulle identifiera sig med e-legitimation om banken oväntat ringer dem och begär en identifikation.

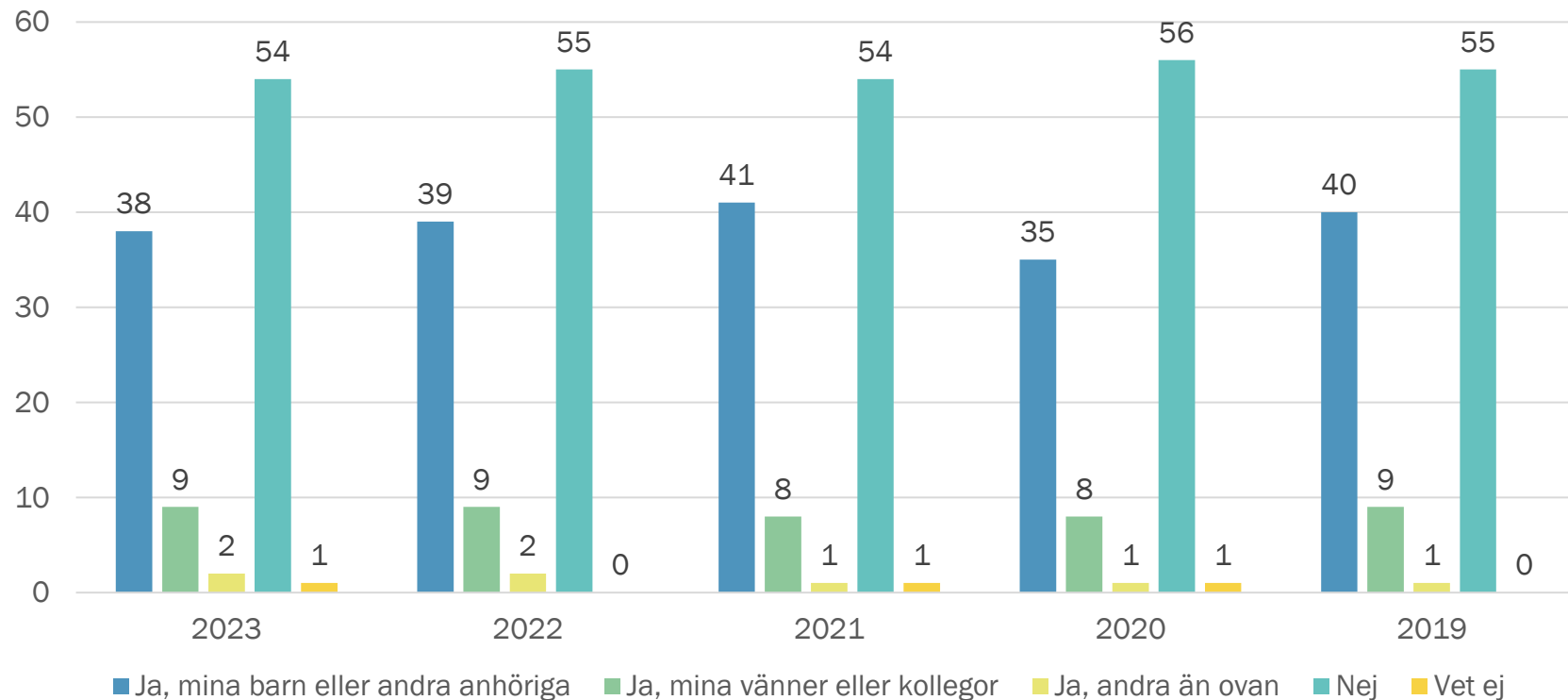

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

DATOR/MEJLANVÄNDNING

DATOR/MEJLANVÄNDNING

Händer det att du låter andra använda din mobiltelefon, dator eller läsplatta utan att du själv har uppsikt?*

n=554

* Frågan var 2019 en flervalsfråga, 2020 en envälsfråga och fr.o.m. 2021 återigen en flervalsfråga.

54% låter inte någon använda deras mobiltelefon, dator eller läsplatta utan att själv ha uppsikt.

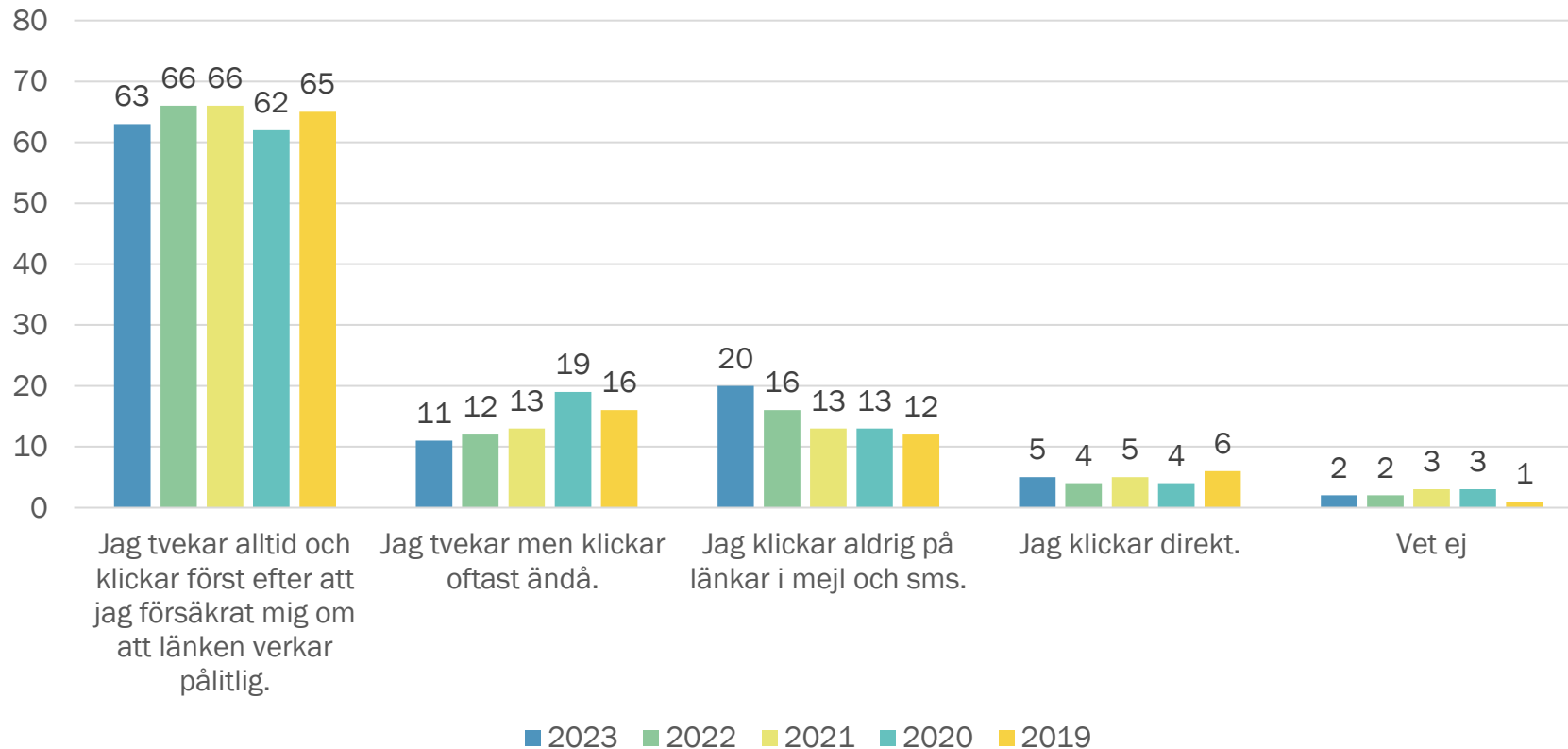
Skillnader kön:

Fler män (60%) än kvinnor (49%) uppger att de inte låter andra använda sin mobiltelefon, dator eller läsplatta utan att själv ha uppsikt.

Fler kvinnor (44%) än män (32%) uppger att de låter sina barn eller andra anhöriga använda sin mobiltelefon, dator eller läsplatta utan att själv ha uppsikt.

DATOR/MEJLANVÄNDNING

När det kommer ett mejl eller sms från vänner som innehåller en länk – vad stämmer bäst in på hur du agerar?

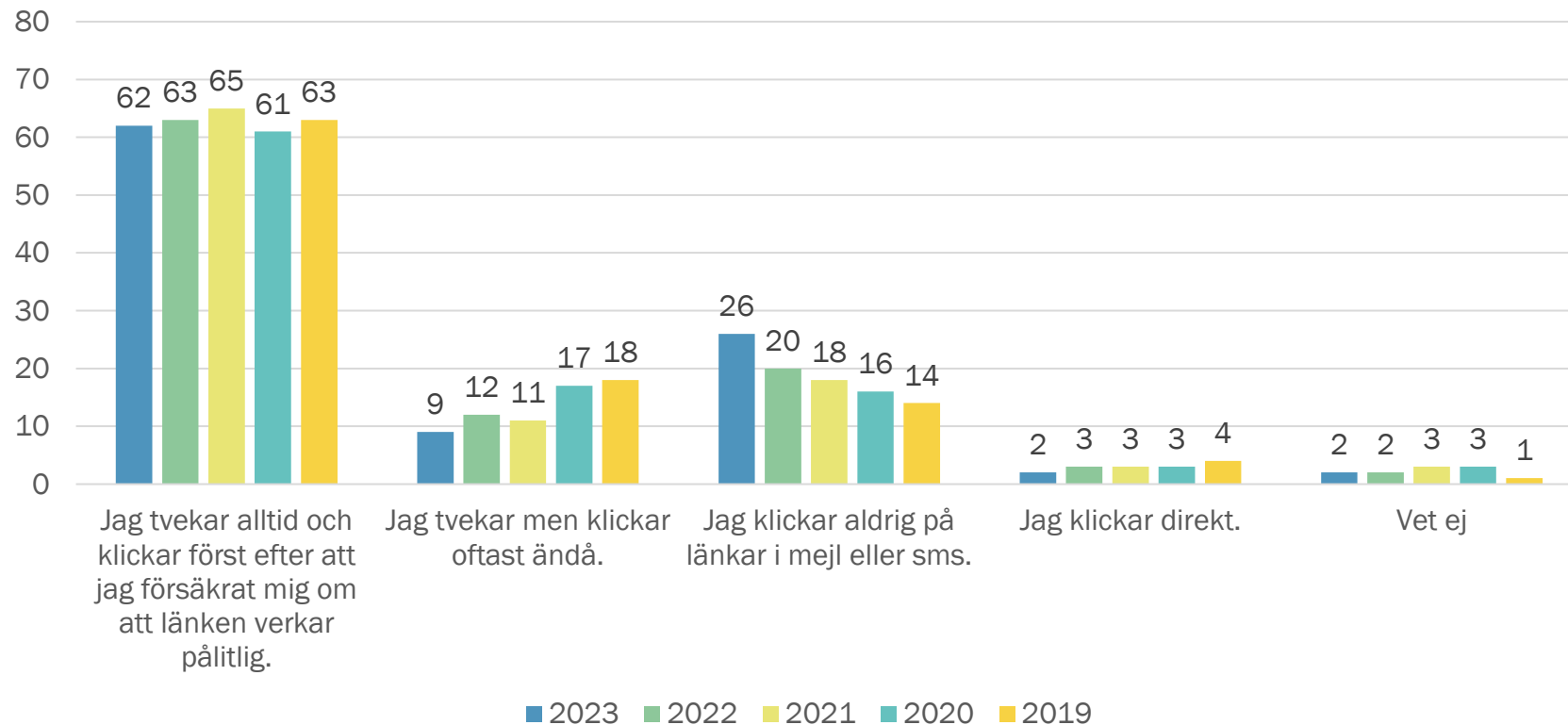

n=554

63% av respondenterna tvekar och vill försäkra sig om att länken är pålitlig innan de klickar på länkar från vänner.

DATOR/MEJLANVÄNDNING

När det kommer ett mejl eller sms från ett företag du känner till, din bank eller en myndighet som innehåller en länk – vad stämmer bäst in på hur du agerar?

n=554

62% av respondenterna tvekar och vill försäkra sig om att länken är pålitlig innan de klickar på länkar från bekanta företag, myndigheter eller sin bank.

Skillnader mellan åren 2022/2023:

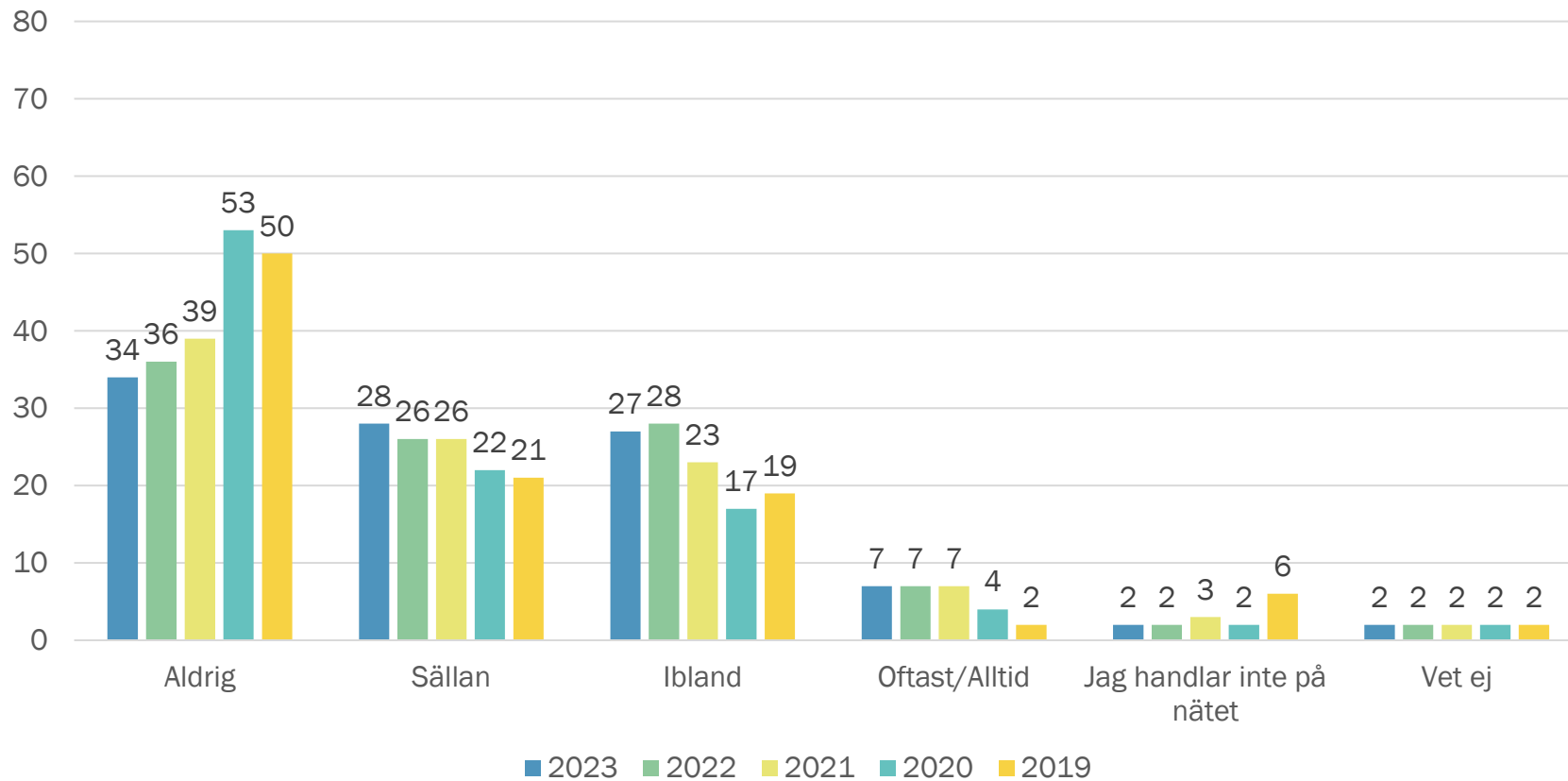
Det är fler (26%) som uppger att de aldrig klickar på länkar i mejl och sms, jämfört med 2022 (20%).

Skillnader kön:

Fler män (4%) än kvinnor (1%) klickar direkt på länken i mejl eller sms de får från ett företag de känner igen, sin bank eller en myndighet.

DATOR/MEJLANVÄNDNING

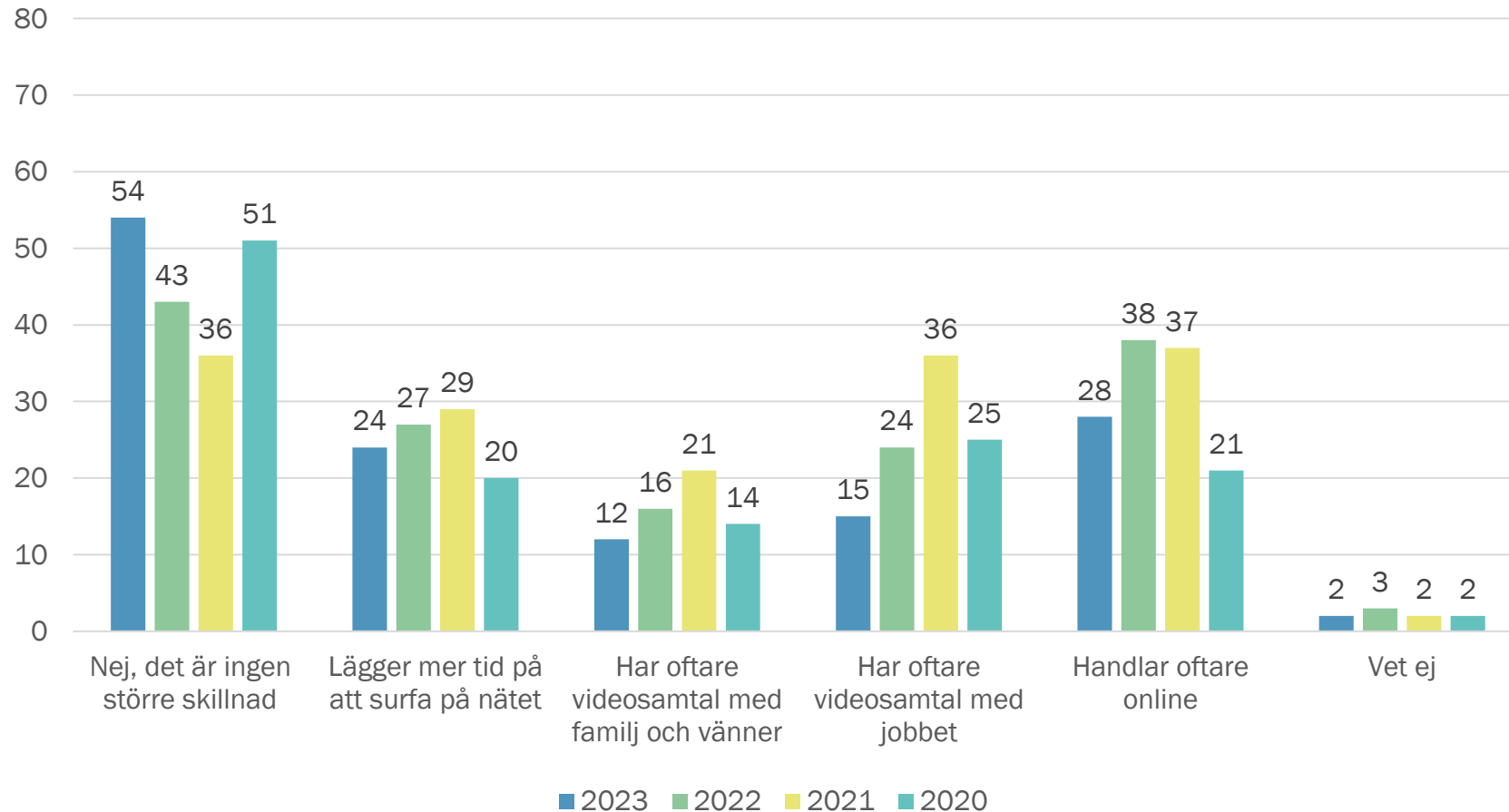
Tillåter du att dina kortuppgifter sparas hos webbutiker när du handlar på nätet?

34% uppger att de aldrig sparar sina kortuppgifter hos webbutiker när de handlar på nätet.

DATOR/MEJLANVÄNDNING

Har du ökat din digitala närvaro under det senaste året?*

n=554

*2020 och 2021 var frågan formulerad: "Har du ökat din digitala närvaro under coronapandemin?"

54% uppger att det inte är någon större skillnad på deras digitala närvaro under det senaste året.

Skillnader mellan åren 2022/2023:

Andelen som uppger att det inte är någon större skillnad har ökat från 43% 2022 till 54% 2023.

Färre (12%) uppger att de oftare har videosamtal med familj och vänner jämfört med 2022 (16%).

Färre (15%) uppger att de oftare har videosamtal med jobbet jämfört med 2022 (24%).

Färre (28%) uppger att de oftare handlar online jämfört med 2022 (38%).

Skillnad kön:

Fler kvinnor (32%) än män (23%) uppger att har ökat sin digitala närvaro under det senaste året genom att handla oftare online.

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

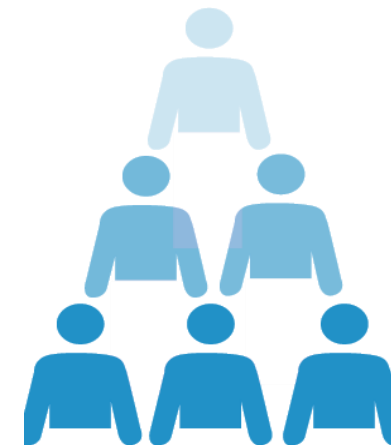
OM RESPONDENTERNA

REGION, KÖN, ÅLDER

Region	Antal	Procent
Stockholm	77	14%
Östra Mellansverige	118	21%
Småland med öarna	48	9%
Sydsverige	56	10%
Västsverige	155	28%
Norra Mellansverige	50	9%
Mellersta Norrland	22	4%
Övre Norrland	28	5%
Totalt	554	100%

Kön	Antal	Procent
Man	258	47%
Kvinna	294	53%
Vet ej	2	0%
Totalt	554	100%

Åldersgrupp	Antal	Procent
18-29 år	107	19%
30-49 år	229	41%
50-64 år	86	16%
65-79 år	132	24%
Totalt	554	100%

ORT, UTBILDNING

Kommuntyp	Antal	Procent
Storstäder och storstadsnära kommuner	176	32%
Större städer och kommuner nära större stad	260	47%
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	116	21%
Totalt	552	100%

Utbildning	Antal	Procent
Grundskola/Realskola	28	5%
Gymnasium	211	39%
Folkhögskola	15	3%
Högskola/Universitet, 60 poäng (40 poäng, gamla systemet) eller mindre	55	10%
Högskola/Universitet, mer än 60 poäng (40 poäng, gamla systemet)	227	41%
Annat	12	2%
Totalt	548	100%

INKOMST: HUSHÅLLET/PERSONLIG

Sammanlagd inkomst (hushåll)	Antal	Procent
0-100.000 SEK	7	1%
100.001-200.000 SEK	27	5%
200.001-300.000 SEK	44	8%
300.001-400.000 SEK	75	14%
400.001-500.000 SEK	64	12%
500.001-600.000 SEK	47	9%
600.001-700.000 SEK	31	6%
700.001-800.000 SEK	43	8%
800.001-900.000 SEK	46	9%
900.001-1.000.000 SEK	28	5%
1.000.001 SEK eller mer	41	8%
Vill ej uppge	57	11%
Vet ej	24	5%
Totalt	534	100%

Sammanlagd inkomst (personlig)	Antal	Procent
0-100.000 SEK	32	6%
100.001-200.000 SEK	58	11%
200.001-300.000 SEK	67	12%
300.001-400.000 SEK	109	20%
400.001-500.000 SEK	115	21%
500.001-600.000 SEK	47	9%
600.001-700.000 SEK	15	3%
700.001-800.000 SEK	10	2%
800.001 SEK eller mer	15	3%
Vill ej uppge	60	11%
Vet ej	20	4%
Totalt	548	100%

KONTAKTUPPGIFTER

LINN NILSSON

Projektledare

 054 777 06 06

 linn@attitydikarlstad.se

 www.attitydikarlstad.se

attityd